

Wildernis

Wildernis is helemaal Natuur 2.0. Of zijn we al bij 3.0? Na een flinke dip lijkt natuurbeschermend Nederland, met Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten voorop, zichzelf opnieuw te hebben uitgevonden. Met kreten als 'oer' en 'wildernis' wordt de burger enthousiast gemaakt voor al het moois dat de Nederlandse natuur te bieden heeft. En passant wordt er bij vermeld dat het goed is om deze natuur te bezoeken, mee te doen aan allerlei activiteiten en vooral ook om lid te worden, zodat de natuur beschermd blijft. 'Wildernis' en 'oer' brengen commercie en het creëren van draagvlak voor natuur samen.

Het mooie van het Nederlandse wildernisconcept is, dat hiermee het maakbaarheidsideaal van het natuurbeleid niet wordt ondergraven. Wildernis betekent in Nederland namelijk niet: laat de natuur zijn gang maar gaan. Natuur wordt bij ons stap voor stap gepland, uitgedacht en ontworpen. Groene vlekken, verbonden door brede groene pijlen. Een edelhertje hier, een zwijntje daar en uiteraard een paar woest uitziende grote grazers. Alles netjes binnen de daarvoor uitgetekende lijnen en het liefst volgens een gedetailleerd uitgewerkt stappenplan.

Sceptici zullen zeggen dat het wildernisconcept maar weinig met natuurbescherming te maken heeft. De natuurvorser die op zijn knieën kevers begluurt is ingeuild voor de stedeling die met het cappuccinoschuim nog om de mond op zoek is naar de Nederlandse *big five*. Maar het werkt, mensen vinden het leuk, komen in de natuur en geven er geld aan uit. Wildernis is hip. Dus laten we daar vooral niet over gaan zeuren: het doel heilig de middelen. Maar laat ons ook kritisch blijven.

Recent onderzoek heeft immers laten zien dat de ontwikkeling van de wildernis in de Oostvaardersplassen ten koste is gegaan van andere flora en fauna. De wilde natuur is net als wilde feestjes niet voor iedere gast aantrekkelijk. En ondanks het feit dat commercie en natuur soms best samengaan, leert de praktijk dat economische ontwikkelingen ook vaak ten koste gaan van natuurbescherming. Natuur is en blijft kwetsbaar ook al noemen we het 'oer' of 'wild', en hetzelfde geldt voor de inspanningen om haar te beschermen. Het succes van wildernis vraagt om enthousiasme én een kritische blik om te voorkomen dat weer alles op één kaart wordt gezet, met alle risico's van dien.

RAOUL BEUNEN

